

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Beim

SSO Beata Kozłowska - Sławęcka

SSO Bożena Cincio - Podbiera

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: S. Ś.

przy uczestnictwie: W. A. (1)

o nałożenie grzywny z art. 594 k.s.h.

na skutek zażalenia wnioskodawcy na pkt II postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie Wydział XI Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. akt KR XI Ns Rej KRS 5172/07/562

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Sąd Rejestrowy podjął zawieszono postępowanie (pkt I) i oddalił wniosek o ukaranie grzywną W. A. (1) za naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 594 § 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 594 § 2 k.s.h. (pkt II).

Sąd Rejonowy wskazał, że wnioskodawca S. Ś. złożył w dniu 30 sierpnia 2006 r. wniosek o ukaranie grzywną W. A. (1) byłego członka zarządu (...) S.A. za naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 594 § 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 594 § 2 k.s.h. Postanowieniem wydanym dnia 20 października 2010 r. Sąd rejestrowy zawiesił to postępowanie do czasu rozstrzygnięcia (w postępowaniu procesowym i rejestrowym) czy uczestnik jest byłym prezesem zarządu czy aktualnym. Sąd rejestrowy ustalił, że uchwałą Rady Nadzorczej Nr(...) z dnia 21 września 2000 r. W. A. został powołany na stanowisko prezesa zarządu na 3-letnią kadencję. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Nr (...) z dnia 6 lipca 2006 r. odwołano W. A. z zarządu, a uchwałą Rady Nadzorczej Nr (...)z dnia 6 lipca 2006 r. powołano na stanowisko prezesa zarządu na 3-letnią kadencję A. F.. Kolejno uchwałami z dnia 20 grudnia 2008 r. Walnego Zgromadzenia Nr (...) oraz Rady Nadzorczej - odpowiednio – odwołano z zarządu W. A. (1) (wobec wątpliwości co do uchwały z dnia 6 lipca 2006 r. w przedmiocie jego odwołania) i powołano do zarządu na 3-letnią kadencję A. F.. W procesie prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Krakowie pod sygn. akt IX GC 88/09 wyrokiem wydanym dnia 18 czerwca 2010 r. (prawomocnym w toku instancji) ustalono, że W. A. jest akcjonariuszem spółki i że nie istnieją uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 6 lipca 2006 r., w tym o odwołaniu z zarządu W. A. i o wyborze E. B. na członka Rady Nadzorczej, a także uchwały o wyborze Rady Nadzorczej. Kolejno, w sprawie

prowadzonej przez Sądem Okręgowym w Krakowie pod sygn. akt IX GC 198/12 (poprzednio IX GC 282/09) wyrokiem wydanym dnia 29 listopada 2012 r. (prawomocnym) stwierdzono nieważność uchwały NR (...)i Nr (...) Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 20 grudnia 2008 r. odpowiednio w sprawie odwołania prezesa zarządu W. A. i wyboru do Rady Nadzorczej E. B.. Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 20 grudnia 2011 r. powołano do zarządu A. F. na 3-letnią kadencję. Sąd rejestrowy wskazał, że z uwagi na prawomocne zakończenie postępowania toczącego się pod sygn. akt IX GC 198/12 (poprzednio 282/09) odpadła przyczyna zawieszania postępowania i wobec tego zostało ono podjęte. Wskazał także Sąd, że od 2006 r. do chwili obecnej w spółce akcyjnej (...) nie istnieje Rada Nadzorcza, ponieważ jej skład liczebny spadł poniżej wymaganej przez statut ilości 5 osób, obecnie liczy 3 osoby, a to oznacza, że uchwały podejmowane przez jej członków nie tworzą organu spółki. W konsekwencji decyzje Rady, w tym o powołaniu do zarządu A. F., nie wywołują skutków prawnych. Sąd stwierdził, że W. A. (1) nie pełni funkcji prezesa zarządu spółki, jego 3-letnia kadencja trwała od 21 września 2000 r. do 21 września 2003 r. i w tej sytuacji nie jest uzasadnione dyscyplinowanie go grzywną do wykonania obowiązków rejestrowych, o których mowa w art. 594 § 1 pkt 2 i 3 oraz § 2 k.s.h. Wniosek zatem o ukaranie W. A. grzywną podlega oddaleniu.

Wnioskodawca S. Ś. wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, zaskarżając je w zakresie pkt II i domagając się jego uchylenia.

Żalący zarzucił:

- brak ustalenia w jakim okresie uczestnik W. A. (1) był prezesem zarządu i czy w tym okresie nie dopełnił obowiązków rejestrowych

- naruszenie art. 594 k.s.h. przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy jest to przepis o charakterze karnym a nie dyscyplinującym, a w efekcie fakt, że brak podstaw do zdyscyplinowania nie jest w sprawie istotny

W uzasadnieniu żalący podniósł, że art. 594 k.s.h. jest klasycznym przepisem karnym i ma charakter represyjny, wobec czego konieczne jest ustalenie czy w okresie gdy uczestnik sprawował funkcję prezesa zarządu spółki obowiązki rejestrowe były wypełniane. Tymczasem Sąd w ogóle nie badał tych okoliczności, co oznaczam, że nie rozpoznał istoty sprawy, a to powinno skutkować uchyleniem zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wydanego w toku niniejszego postępowania postanowienia z dnia 4 lutego 2009 r., sygn. akt XII Gz 438/08, iż art. 594 k.s.h. ma charakter dyscyplinujący, a nie represyjny i odnosi się wyłącznie do członków zarządu (i likwidatorów) w okresie od momentu ich ważnego powołania od czasu ważnego ich odwołania. Stanowisko takie dominuje w doktrynie (por. np. A. Kidyba, „Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych”, Lex/el 2015). Art. 594 k.s.h. nie przewiduje podstaw odpowiedzialności karnej, zaś nakładana przez sąd rejestrowy grzywna stanowi instrument, którego stosowanie służyć ma przymuszeniu do wykonania pewnych obowiązków, przez osoby, które im uchybiły. Funkcja nakładanej przez sąd rejestrowy grzywny jest zatem podobna do tego rodzaju dolegliwości majątkowej, stosowanej w postępowaniu cywilnym na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (por. J. Raglewski, Komentarz do przepisów karnych ustawy z dnia 15 września 2000 k.s.h., Lex/el2008). Dla stosowania art. 594 k.s.h. nie ma znaczenia to, czy członek zarządu bądź likwidator spółki handlowej dopuścił się zachowań wymienionych w tym artykule umyślnie, czy też nieumyślnie. Wniosek taki wynika stąd, iż czynów w nim opisanych nie można zakwalifikować do kategorii zbrodni lub występków. Brak jest również w brzmieniu art. 594 k.s.h. jakichkolwiek zwrotów normatywnych, które wprowadzałyby ograniczenia co do strony podmiotowej. Może mieć ona zatem jedynie znaczenie przy określaniu wysokości nakładanej grzywny.

Brzmienie art. 594 k.s.h. („kto, będąc członkiem zarządu spółki handlowej, wbrew obowiązkowi dopuszcza do tego, że...”) wskazuje, że omawiany przepis ma zastosowanie tylko do urzędujących (aktualnie pełniących funkcje) członków

zarządu spółki handlowej. Ponieważ Sąd rejestrowy ustalił w toku postępowania, że W. A. (1) nie jest obecnie prezesem zarządu spółki, jego kadencja upłynęła z dniem 21 września 2003 r., to złożony w dniu 30 sierpnia 2006 r. wniosek o wymierzenie grzywny nie znajdował uzasadnienia i należało go oddalić.

W świetle powyższego zbędne jest badanie przez Sąd czy W. A. (1) w okresie pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki dopełnił obowiązków rejestrowych. Skoro bowiem grzywna, o której mowa w art. 594 k.s.h. może być nałożona tylko na urzędujących członków zarządu, a została w sprawie przesądzona kwestia, iż W. A. (1) nie pełni (i nie pełnił w chwili składania wniosku) funkcji w zarządzie spółki, to irrelevantne dla rozstrzygnięcia wniosku jest ustalanie faktu dopełnienia bądź zaniechania wykonania obowiązków rejestrowych w latach poprzedzających wystąpienie z wnioskiem. Sąd Okręgowy nie widzi zatem postaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia, a zarzut nierozpoznania istoty sprawy uznaje za chybiony.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSR M. Szmudzińska